

vésti, a podala-li pak obec ta jako vlastník budovy, o kterou šlo, do opatření toho opravný prostředek, nebylo možno opravný prostředek ten právem odmítati jako nepřipustný, to jest předčasný z důvodu, že opatření zem. úřadu nebylo dosud ve výkaze obsazovacího prostoru provedeno.

Opačným postupem ocitl se žal. úřad v rozporu s právním řádem, pročež bylo jeho rozhodnutí, pokud odmítlo stížnost města Bratislavy, zrušiti pro nezákonnost podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.350.

Vojenské věci (Slovensko): Bližší precisování povinnosti obce resp. vojenské správy, vyplývající ze zák. a prov. nař. o ubytování vojska, k udržování kasáren zvláštní úmluvou mezi voj. správou a obcí.

(Nález ze dne 12. června 1934 č. 11.752.)

Věc: Československý stát (vrch. kom. fin. prok. Dr. Jan Jaroš) proti zemskému úřadu v Bratislavě (za zúč. obec L. adv. Dr. J. Lusztig ze Šah) o opravu kasáren v L.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Rozhodnutím ze 4. března 1931 zrušil zem. úřad v Bratislavě výměr okr. úřadu v Levicích z 18. května 1930, jímž bylo městu L. uloženo provést v městských kasárnách určité opravy.

V důvodech bylo v podstatě uvedeno toto: Vzhledem k odst. 7 § 4 zák. čl. XXXIX:1895, dále § 10 zák. čl. XXXIX:1895, dále prov. nař. č. 4275/1895 H. M. k § 35 zák. čl. XXXVI:1879, obzvláště bod 11 posl. odst. § 5 zák. čl. XXXIX:1895, částka prov. nař. č. 4275/1895 k § 10 zák. čl. XXXIX:1895, § 32 zák. čl. XXXVI:1879 a § 9 zák. čl. XXXIX:1895 je nesporno, že město L. u příležitosti odevzdání kasáren zřetelně se vyjádřilo, že na udržování kasárenských budov se nezaváže, dále se zřetelně zavázalo nésti jen výlohy spojené s vymetáním komínů, čištění žump, smetiště a kanálů, s odstraněním sněhu a pojištěním proti požáru, dále že na žádost města převzalo povinnost hraditi ostatní výlohy udržování kasárenských budov býv. uher. min. domobrany na sebe za roční paušální obnos 326'50 Zl. a že tím nastala obapolná dohoda, vlastně nájemní poměr, zakládající se na vojenských ubytovacích zákonech a na vzpomenuté dohodě. Když čsl. vojenská správa beze změny dohody převzala po převratě tato městská kasárna a srážela z nájemného 8% obnos, přijala tím předešlý právní a nájemní stav a tím nejen výhody, ale i břemena, pocházející ze shora popsané dohody. Odst. 1, část. prov. nař. č. 4275/1895 H. M. k § 35 zák. čl. XXXVI:1879 je dána možnost, aby vojenská správa mohla se postarati o udržování vojenských ubikací za paušální obnos, smluvený mezi ní a odevzdatelem. To se stalo, když obec L. taxativně uvedla při komisionálním odevzdání kasáren, které výhody chce nésti a když býv. uher. min. domobr. tuto nabídku přijalo s tím, že za udržování bude srážeti paušální obnos 8%, t. j. 326'50 Zl., a když zastupitelstvo obce tento schvalující výnos býv. uher. min. domobr. vzalo na vědomí. Správný je i ten důvod obce L., že neobstojí ustálení

napadnutého výměru, že vojenská správa za tento paušální obnos jen menší opravy má provádět, poněvadž ani vojenské ubytovací zákony, ani prov. nař. č. 4275/1895 H. M. nerozeznávají menší či větší opravy, z čehož je zřejmo, že poněvadž obec zatěžují podle dohody jen taxativně shora uvedené výlohy, všechny ostatní opravy a udržovací výlohy zatěžují vojenskou správu. Vojenské ubytovací zákony, ani prov. nař. č. 4275/1895 H. M. nerozeznávají řádné a mimořádné opravy. Že původně na udržování vyúčtovaný paušální obnos v posledních letech nevystačil a že podle odvolání obce vojenská správa po celou řadu roků neudržovala a neopravovala odpovědným způsobem tyto kasárna, příčinu toho vidí zem. úřad v tom, že zákonodárství nevalorisovalo náhrady za ubytování vojska. Tato okolnost ale nedává podkladu k tomu, aby vojenská správa nyní jednostranně přesunouti mohla svoje udržovací povinnosti na obec L. a sice bez toho, že by obec k tomu svůj souhlas dala.

Dalším výměrem z 5. března 1931 zrušil zem. úřad v Bratislavě k stížnosti města L. výměr okr. úřadu v Levicích ze 7. ledna 1931, jímž okr. úřad zmocnil vojenskou správu, aby provedla opravy, uvedené v bodech 1—14 výměru okresního úřadu v Levicích č. 1610/30. V důvodech tohoto výměru zem. úřadu se praví:

Zem. úřad mezi časem zrušil výměrem ze 4. března 1931 výměr okr. úřadu v Levicích z 18. května 1930 a vyslovil, že provedení oprav nezatěžuje obec L., nýbrž vojenskou správu, která byla a je povinna na základě dohody, uzavřené mezi obcí L. a býv. uher. min. domobr., udržovati kasárenské budovy obce L. z paušálního obnosu, zadrženého vojenskou správou z ročního nájemného kasáren, vyjímajíc výlohy, spojené s vymetáním komínů, čištěním žump, smetiště a kanálů, s odstraněním sněhu a pojištěním proti požáru, kteréž výlohy obec L. zatěžují. Následkem tohoto rozhodnutí zem. úřadu stalo se zbytečným zmocnění vojenské správy k provedení oprav, které vojenská správa je povinna oproti zadržení paušálního obnosu na vlastní náklad provést.

Stížnost, kterou do těchto rozhodnutí podává vojenská správa čsl. státu, vytýká jako nezákonnost, že žal. úřad, jenž opírá své zamítavé stanovisko hlavně o ustanovení prov. nař. č. 4275/1895 k § 35 zák. čl. XXXVI:1879 bod 11, neprávem tvrdí, že uvedené normy nečiní rozdíl mezi většími a menšími opravami. Rozdíl ten jest po názoru stížnosti vyjádřen v cit. bodu 11 prov. nař. k § 35 ubyt. zák., kde se výslovně praví, že vojenská správa převezme »běžné« udržování ubytovacích objektů, kde se tedy toto udržování odlišuje od udržování jinakého. Uvedeným ustanovením bylo proto vojenské správě přikázáno udržování jen pokud jde o normální udržovací práce, jako bílení, malbu, nátěry a menší opravy. Naproti tomu nelze za »běžné« udržování pokládati větší stavební opravy, které se ukáží nutnými z důvodů zdravotních, bezpečnostních, živelních pohrom, sešlostí a pod., aby objekt ten vůbec byl použitelný. Takové opravy přísluší majiteli objektu, který dostává ubytovací náhradu, z níž dává uživatel i jen nepatrnou paušální částku k úhradě výdajů za »běžné« udržování.

Dále namítá stížnost, že podle výnosu min. hon. č. 48.041/97 byl přijat návrh města L., aby udržování převzatých kasáren až na čištění komínů, žump, smetisk, kanalisace, odhrabování sněhu a pojištění proti po-

žáru převzal za paušální náhradu honvédký erár. Tím nebyl založen nájemní poměr, nýbrž šlo o adm. opatření co do ubytování vojska. Pojem »udržování kasáren« sám o sobě a zvláště ve spojení s větou »až na čištění atd.« lze vykládati jen tak, že se jím rozumějí jen menší opravy opotřebení, vzniklého normálním užíváním. Rčením »udržování kasáren až na čištění atd.« vysvětluje se pojem »udržování« tak, že vojenská správa jest zavázána prováděti jen opravy vzniklé z normálního opotřebování resp. opravy, jež prov. nař. označuje jako běžné opravy. Vada řízení je v tom, že žal. úřad nevyšetřil, o jaké výlohy šlo, zda o výlohy na udržování kasáren či o výlohy jdoucí nad rámec pouhého udržování. Další vadu řízení spatřuje stížnost v tom, že žal. úřad vzal za prokázáno, že vojenská správa po řadu let opomněla kasárny náležitě udržovati a opravovati, aniž pro toto tvrzení bylo ve spisech podkladu resp. aniž dal úřad tuto závažnou okolnost řádně vyšetřiti. Šetřením byl by se úřad přesvědčil, že vojenská správa vynaložila na udržování kasáren každého roku mnohem větší částku, než činil udržovací paušál, odpočtený z ubytovací náhrady.

Nss neuznal stížnost důvodnou. Pokud předem jde o výtku posléze uvedenou, jest ovšem pravda, že žal. úřad přijal ve svém rozhodnutí za pravé tvrzení města L., že vojenská správa po řadu let neudržovala a neopravovala náležitě uvedené kasárny, leč tento předpoklad nebyl žal. úřadu základem, z něhož by byl dovozoval, že povinnost, provést v kasárnách žádané úpravy, nestihá město L. Pravíť žal. úřad na příslušném místě v podstatě, že příčinu toho, že vojenská správa neudržovala náležitě kasárny, spatřuje v tom, že zákonodárství nevalorisovalo přiměřeně náhrady na ubytování vojska, že však tato skutečnost nedává podklad k tomu, aby vojenská správa mohla nyní přesunouti své udržovací povinnosti na obec L. Z toho jest zřejmo, že povinnost vojenské správy a nikoli města L., opatřiti žádané úpravy, vyplynula žal. úřadu již z jiného základu, a jest proto okolnost, zda vojenská správa konala dosud udržovací práce náležitě či nikoli, pro otázku, zda žádané opravy jest povinno provést město L., zcela bez významu. Možno proto přes výtku stížnosti, že pro své tvrzení, že vojenská správa po řadu let kasárny náležitě neudržovala, neměl žal. úřad ve spisech opory, přejíti bez dalšího zřetele a obrátiti se k ostatnímu obsahu stížnosti.

K němu bylo pak uvést:

Základem, z něhož nař. rozhodnutí dospělo k závěru, že povinnost provést úpravy, žádané posádkovým velitelstvím, nestihá město L., bylo žal. úřadu ujednání, k němuž v roce 1897 došlo mezi městem L. a min. honv., do něhož pak beze změny vstoupila i vojenská správa čsl. Podle souhlasného nazírání stran odevzdalo město L. oním ujednáním svoje kasárny vojenské správě k užívání za ubytovací náhrady, vojenská správa pak se zavázala za srážku 8% z ubytovací náhrady kasárny udržovati s výjimkou výloh, spojených s vymetáním komínů, čištěním žump, smetišť a kanálů, s odstraňováním sněhu a s pojištěním proti požáru (nebo, jak stížnost praví, až na čištění atd.), které zůstávají k tíži města.

Jest pravda, že tímto ujednáním nevzešel mezi stranami poměr nájemní podle občanského práva, jak právem stížnost vytýká, leč k takovému závěru žal. úřad, třeba v nař. rozhodnutí mluví o poměru nájem-

ním, o stavu nájemců a nájemném, nechtěl ani dospěti, což vidno již z toho, že praví, že mezi stranami nastala obapolná dohoda, vlastně poměr nájemní, zakládající se na ubytovacích zákonech a vzpomenuté dohodě. Jde proto jen o mylnou demonstraci, jež pro řešení dnešního sporu nemá významu.

Jádro sporu tkví jen v obsahu onoho ujednání, k jehož výkladu třeba uvážiti:

Podle ustanovení 2. odst. § 35 zák. čl. XXXVI:1879 o ubytování vojska jest ten, kdo poskytl vojenské správě objekt k ubytování vojska, povinen jej udržovati ve stavu způsobilém k užívání. Podle tohoto ustanovení bylo by tedy město L., poskytnuvší vojenské správě kasárny k ubytování vojska, bývalo povinno opatřiti všechny opravy, jichž by bylo třeba, aby kasárny byly udržovány ve stavu způsobilém k užívání. Tomuto závazku, plynoucímu ze zákona, nechtělo se město L. podrobiti, a nabídlo proto vojenské správě kasárny s výhradou, že udržování kasáren s výjimkou určitých udržovacích úkonů převezme vojenská správa za srážku 8% z ubytovací náhrady. Na tuto nabídku vojenská správa přistoupila, a ujednáním takto provedeným byly zmodifikovány účinky, vyplývající jinak z 2. odst. cit. § 35.

Modifikace ta byla provedena v ten rozum, že za srážku 8% z ubytovací náhrady vzala na sebe vojenská správa závazek kasárny udržovati, z tohoto závazku však za souhlasu města L. vyloučila určité úkony udržovací, jež i na dále měly býti opatřovány na vrub města. Tyto úkony, jdoucí podle ujednání k tíži města, jsou v ujednání specifikovány a jednotlivě vypočteny, kdežto závazek vojenské správy kasárny udržovati jest v ujednání vysloven povšechně, generálně. Z toho plyne jednoduchý závěr, že závazky, jež ustanovení nahoře cit. 2. odst. § 35 ubyt. zák. ukládá poskytovateli objektu, přeneslo ujednání stran v dnešním sporu s městem L. na vojenskou správu, a že podle ujednání toho bylo město L. povinno jen k oněm udržovacím úkonům, které jsou v ujednání jako závazky města výslovně stipulovány. K úkonům jinakým podle ujednání toho město L. zavázáno není, nechť již při tom jde o nedostatky, vzniklé normálním opotřebováním, jež stížnost nazývá opravami běžnými, nebo o opravy, jdoucí nad tyto hranice.

Stížnost má ovšem za to, že takový výklad řečeného ujednání by odporoval ustanovení bodu 11 prov. nař. min. honv. č. 4275/95 k § 35 zák. o ubytování vojska, jež po názoru stížnosti rozlišuje mezi opravami, dovolujíc vojenské správě převzít za paušální částku »běžné« udržování ubytovacích objektů, čímž jest toto udržování precisováno na rozdíl od udržování jinakého, jako jsou na př. větší stavební úpravy, jež pak vždy jdou na účet poskytovatele objektu.

Ani tu nebylo možno dáti stížnosti za pravdu. Předem nezáleží vůbec na tom, jaký jest obsah bodu 11 uvedeného prov. nař., když v ujednání z r. 1897 nevzala na sebe vojenská správa závazek jen k »běžnému« udržování ubytovacího objektu, tak aby bylo možno tvrditi, že opravy jdoucí nad hranice běžného udržování jdou na účet města, nýbrž zavázala se objekty udržovati bez výslovného omezení, kdežto v neprospěch města byly stipulovány jen zcela konkrétní závazky. Význam tohoto ujednání lze pak vykládati jen podle obsahu, jaký ve skutečnosti mu byl dán,

nikoli podle toho, jaký obsah mu právní norma dáti chce nebo vojenské správě dovoluje.

Než norma, již se stížnost dovolává, ani nemá onoho znění a pak ani onoho významu, jaký jí stížnost přisuzuje. Praví totiž cit. bod 11, že ve zvláštních případech může se postarati o udržování ubytovacích objektů v dobrém stavu též vojenská správa za paušální částku, smlouvenou s poskytovatelem. Zde tedy se se nemluví o »běžném« udržování v dobrém stavu, jak tvrdí stížnost, nýbrž prostě jen o udržování v dobrém stavu. O »běžném« udržování v dobrém stavu děje se zmínka v bodu 11 k § 35 nař. min. zem. obrany a financí z 27. července 1895 č. 119 ř. z. k rakouskému ubytovacímu zákonu, odkud patrně stížnost svůj materiál čerpala, jež však na území Slov. platnosti nemá.

Nemohla proto ani námitka, poukazující na bod 11 k § 35 nař. min. honv. č. 4275, zvrátiti úsudek, že podle obsahu ujednání není město L. povinno konati jiných udržovacích úkonů, než oněch, které jsou v ujednání jako břemeno města výslovně uvedeny.

Stížnost, vycházející z názoru opačného není proto důvodna, pročez ji bylo zamítnouti i potud, pokud směřuje do výroku zem. úřadu z 5. března 1931, jenž jest jen provedením rozhodnutí ze 4. března 1931.

Č. 11.351.

Vojenské věci (Slovensko): * Závazek udržovati objekt odevzdaný vojenské správě k ubytování vojska, ve stavu způsobilém k užívání, týká se i částí objektu, jichž vojenská správa užívala k jiným účelům, než pro které jí přísluší požadovací právo podle § 7 zák. čl. XXXVI:1879.

(Nález ze dne 12. června 1934 č. 11.753.)

Věc: Československý stát (vojenská správa) proti zemskému úřadu v Bratislavě (vrch. kom. fin. prok. Dr. Jan Jaroš) o opravu kasáren v K.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud vysloвило, že město K. není povinno provésti opravy oněch částí kasáren, v nichž vojenská správa umístila úřady, ústavy, garnisonní nemocnice, sklady atd., uvedené v prov. nař. č. 4275/1895 k § 7 zák. čl. XXXVI:1879, a dále oněch místností, jichž vojenská správa užívá jako bytů pro gážisty, se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem z 25. dubna 1930 nařídil městský notářský úřad v Košicích podle bodu 9 prov. nař. k § 35 zák. čl. XXXVI:1879 městu K. jako majiteli a udržovateli vojenských kasáren v K., aby v určitých termínech provedlo v městských vojenských objektech řádné a odborné opravy, jež se ve výměru jednotlivě vypočítávají. V důvodech tohoto výměru jest uvedeno, že komisí sestavenou podle bodu 9 prov. nař. k § 35 zák. čl. XXXVI:1879 bylo zjištěno, že vlastník budov své povinnosti udržování budov na vyzvání vojenské správy zadost neučinil.

Proti tomuto výměru podalo odvolání jednak zem. vojenské velitelství v Košicích, jednak město K.

Nař. rozhodnutím vyhověl zem. úřad v Bratislavě částečně oběma od-